

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci žalobkyně: **P. B.**, zastoupené JUDr. Andreou Bednaříkovou, advokátkou se sídlem Klimentská 46, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství**, se sídlem Velká Hradební 48, Ústí nad Labem, zastoupenému Mgr. Vlastimilem Škodou, advokátem se sídlem Řetězová 2, Děčín I, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 4. 2006, č. j. 1449/DS/06/45318, o přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu a proti občanskému soužití, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 3. 7. 2006, č. j. 42 Ca 9/2006 - 18,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 3. 7. 2006, č. j. 42 Ca 9/2006 - 18, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství (dále jen „odvolací orgán“), ze dne 10. 4. 2006, č. j. 1449/DS/06/45318. Tímto rozhodnutím bylo potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Ústí nad Labem (dále jen „správní orgán“) ze dne 16. 1. 2006, č. j. MM/OD/P/41165/05/R, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou ze spáchání přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu dle ustanovení § 22 odst. 1 písm. c) a písm. f) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném pro posuzované období (dále jen „přestupkový zákon“), a dále z přestupku proti občanskému soužití dle ustanovení § 49 odst. 1 písm. b) přestupkového zákona, a jímž jí proto

dle ustanovení § 22 odst. 2 téhož zákona byla uložena pokuta ve výši 3000 Kč spolu s náhradou nákladů řízení ve výši 2500 Kč (§ 79 odst. 1 citovaného předpisu).

Krajský soud žalobu pro nedůvodnost zamítl, když dospěl k závěru, že správní orgán se řádně vypořádal se všemi informacemi, které měl k dispozici, včetně znaleckého posudku Ing. Č., když nepřisvědčil námitce stěžovatelky spočívající v tvrzení, že odvolací orgán se žádným způsobem s tímto znaleckým posudkem nevypořádal. Pokud správní orgán tomuto v pořadí druhému stěžovatelkou opatřenému znaleckému posudku, v němž znalec z oboru motorových vozidel a městské a silniční dopravy Ing. R. Č., dospěl k opačnému závěru ohledně pravděpodobného viníka dopravní nehody, než k jakému dospěl znalec v témže oboru Ing. T. R., jenž byl ustanoven ke zpracování znaleckého posudku v průběhu správního řízení, neuvěřil a tuto skutečnost odůvodnil, naplnil tím své právo a současně zákonnou povinnost zhodnotit předkládané důkazní prostředky.

V kasační stížnosti stěžovatelka své námitky nepodřadila pod zákonné důvody obsažené v ustanovení § 103 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), uvádí jen, že: „*rozsudek byl vydán nezákonně z toho důvodu, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázky a řádně neprovedl řízení*“. Z celého obsahu podání je však zřejmé, že stěžovatelka napadá především skutkovou podstatu, z níž správní orgán i soud při svém rozhodování vycházely, když v neprovedení dalších důkazů spatřuje takovou vadu řízení, jež mohla mít za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí. Uvádí, že nesouhlasí s právním posouzením znaleckých posudků a považuje za nemožné, aby soud provedl jejich zhodnocení pouhým konstatováním, že „*ten, který hovoří o pochybnostech, je pro něj věrohodnější, a naopak ten, který je zcela určitý a rozhodný, soud považuje za nesprávný*“. Pokud má soud pochybnosti o věrohodnosti znaleckých posudků, měl by ustanovit dalšího znalce, který by se vyjádřil k oběma posudkům, i k situaci samotné. To však soud neučinil, zcela nesprávně posudky vyhodnotil podle svého názoru, nikoli však podle názoru právního.

Stěžovatelka dále poukazuje na to, že sice byla řádně předvolána k jednání před soudem, ale z tohoto jednání se ze zdravotních důvodů omluvila a požádala o jeho odročení. Soud přesto toto neodročil, naprosto pominul její omluvenku i žádost o odročení, rozhodl v nepřítomnosti stěžovatelky, a v odůvodnění rozsudku k tomu pouze říká, že stěžovatelka řádně doručenou obsílku ignorovala, což není pravda, jak to stěžovatelka dle svých slov dokládá fotokopii omluvy z jednání i žádosti o jeho odročení potvrzenou krajským soudem (tato omluva byla dle stěžovatelky soudu doručena ještě před jednáním). Stěžovatelka se také ohrazuje proti délce řízení, neboť soudu po vyhlášení rozsudku dne 3. 7. 2006 trvalo jeho vyhotovení v písemné formě a zaslání stěžovatelce jeden rok. Ta jej obdržela až dne 9. 7. 2007. Tím byla porušena zásada rychlosti a hospodárnosti řízení a nebyla zachována ani zásada právní jistoty, protože stěžovatelka jako účastnice řízení po dobu delší než jeden rok nevěděla, jak bude celá věc řešena. Ze všech uvedených důvodů stěžovatelka navrhuje Nejvyššímu správnímu soudu napadený rozsudek krajského soudu zrušit a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení.

V této souvislosti Nejvyšší správní soud uvádí, že tvrzené důvody kasační stížnosti posuzuje podle jejich obsahu a nikoliv podle formálního označení a vychází tedy z toho, že stěžovatelka uplatňuje kasační námitky ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s., a namítá tak vady řízení spočívající v tom, že při zjišťování skutkové podstaty byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem, a zároveň i jinou vadu řízení před soudem, jež mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Odvolací orgán ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že soud měl k dispozici dva znalecké posudky, jeden vyhotovený na základě rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a druhý vyžádaný stěžovatelkou. Podle mínění odvolacího orgánu soud oba posudky zhodnotil a ve svém rozhodnutí podrobně zdůvodnil své právní závěry. Z odůvodnění rozsudku vyplývá, že soud neměl žádné pochybnosti týkající se předložených posudků a závěrů z nich plynoucích. Soud postupoval striktně v souladu s právními předpisy a tvrzení o nezákonnosti je z tohoto důvodu nutno považovat za účelové. Z kasační stížnosti ani není jasné, s jakým konkrétním zákonným ustanovením by měl být výrok soudu v rozporu. Druhým důvodem podání kasační stížnosti je skutečnost, že stěžovatelka údajně doručila soudu včas omluvu z jednání a požádala o jeho odročení a že soud tuto omluvu a žádost nerespektoval. Z protokolu o jednání uskutečněného dne 3. 7. 2006 však nevyplývá, že by soud měl omluvu k dispozici. I kdyby však byla omluva a žádost soudu řádně a včas doručena, je právem soudu jednat a rozhodnout i v nepřítomnosti účastníka řízení, pokud byl tento účastník řádně předvolán. Odročit jednání pak soud může pouze z důležitých důvodů. Ani zde stěžovatelka neuvádí konkrétní ustanovení v právních předpisech, které mělo být porušeno. I zde je proto podle názoru odvolacího orgánu nutno konstatovat, že soud postupoval v souladu s právními předpisy. Je sice pravdou, že vyhotovení a doručení rozhodnutí trvalo delší dobu, nicméně tato skutečnost nemohla mít vliv na správnost rozhodnutí. Z uvedených důvodů odvolací orgán navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatelky zamítl.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a zkoumal při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je z části důvodná.

Nejprve se kasační soud zabýval námitkou stěžovatelky týkající se otázky, zda krajský soud pochybil, nevyužil-li možnost provedení dalších důkazů a zda skutkový stav, který vzal správní orgán za podklad svého rozhodnutí, byl v dosavadním řízení dostatečně spolehlivě zjištěn.

Z obsahu soudního spisu soud ověřil, že znalecký posudek pořízený dne 4. 2. 2006 Ing. R. Č. ve věci dopravní nehody, která se udála dne 20. 6. 2005 v 11.10 hod. na křižovatce ulic Lounská a Bílinská v Teplicích a při níž se střetla dvě vozidla (vozidlo VW Polo, jež řídila stěžovatelka, a vozidlo Škoda Fabia, které řídil pan G. Z.), byl stěžovatelkou ve správním řízení navržený poté, co stěžovatelka nebyla spokojena s tím, jak se s položenými otázkami ve znaleckém posudku ze dne 5. 12. 2005 vypořádal správním orgánem ustanovený znalec Ing. T. R. Ustanovený znalec označil jako jediného účastníka nehody, který mohl šikmému čelnímu střetu obou vozidel zabránit, stěžovatelku, která podle něj mohla nehodě zabránit tím, že by odbočila vlevo až po projetí vozidla Škoda Fabia (tj. tím, že by dala protijedoucímu vozidlu přednost). Ustanovený znalec přitom vycházel z toho, že řidič druhého vozidla vjížděl do křižovatky v souladu se svou výpovědí z ulice Bílinská, tzn. že přijížděl po hlavní ulici. Druhý znalec Ing. Č. naopak dospěl k jednoznačnému závěru, že nehodě mohl zabránit pouze řidič vozidla Škoda Fabia, a to za situace, pokud by do křižovatky nenajížděl z ulice Bílinské, ale z ulice Lounské, která je vedlejší, a měl tedy dát stěžovatelce přednost on (střet vozidel také nekvalifikoval jako čelní šikmý, nýbrž boční šikmý). Oba znalci přitom vycházeli

ze skutečností zjištěných na místě nehody, z fotodokumentace, postavení a poškození obou vozidel a jejich technických parametrů a z výpovědí obou účastníků dopravní nehody. Řidič Škody Fabia vypověděl, že jel ulicí Bílinskou, a to ve směru k ulici Duchcovské. Stěžovatelka ve své výpovědi uvedla, že jela po dvoupruhové ulici, jejíž název neznala, směrem na Prahu a Ústí nad Labem, a nevěděla přesně, kam jet. Když si všimla značení na Prahu, přejela do levého jízdního pruhu a, aniž by zastavila, pomalu najížděla do křižovatky. Protijedoucího vozidla černé barvy si všimla až na poslední chvíli, když bylo v bezprostřední blízkosti. V době nehody podle jejích slov svítilo slunce, a proto zřejmě vozidlo černé barvy přehlédla. Proto si také stěžovatelka není jista, zda vozidlo jelo proti ní, to se jen domnívá. Křižovatka je podle ní dosti rozsáhlá, takže řidič Škody Fabia mohl přijet i z nějaké vedlejší silnice.

Námítka stěžovatelky týkající se pochybností krajského soudu o věrohodnosti znaleckých posudků a jeho povinnosti zadat vypracování třetího znaleckého posudku, který by se měl vyjádřit k oběma znaleckým posudkům, Nejvyšší správní soud nesdílí. Z odůvodnění rozsudku je totiž zřejmé, že soud žádné pochybnosti o věrohodnosti znaleckých posudků neměl. Krajský soud pouze přezkoumával, zda odvolací orgán skutečně rozhodl „od stolu“ o zamítnutí odvolání stěžovatelky a zda skutkový závěr, který správní orgán učinil, je v rozporu s obsahem spisu, jak to stěžovatelka v žalobě namítala a zda tedy správní řízení bylo zatíženo vadou, pro kterou by mělo být napadené rozhodnutí zrušeno. V rozsudku konstatoval, že odvolací orgán v napadeném rozhodnutí srovnal obsah obou znaleckých posudků a poté přesvědčivě a podrobně vysvětlil, proč prvnímu z nich uvěřil a druhému nikoliv, namítané pochybení správního orgánu, že odvolací orgán posudek Ing. Č. ignoroval, proto neshledal. Nad rámec tohoto odůvodnění soud následně uvedl, že ačkoli - jsa vázán mezemi vymezenými žalobními body - se technickými detaily obou znaleckých posudků nezabýval, považoval taktéž posudek Ing. Č. za méně věrohodný. První z obou posudků, vypracovaný Ing. R., byl dle jeho názoru v popisu zjištění vyplývajících z policejního spisu střízlivější a objektivnější, neboť znalec pracoval i s alternativními možnostmi, zatímco posudek později vyhotovený Ing. Č. se mu jevil jako ne zcela objektivní pro kategoricky vyslovené závěry a příliš autoritativní pojmy, které v něm byly použity.

S ohledem na výše uvedené a s ohledem na to, že vypracování dalšího znaleckého posudku stěžovatelka v žalobě nenavrhovala, nelze neprovedení tohoto důkazu soudu vytýkat.

Pokud jde o námítku stěžovatelky týkající se skutečnosti, že soud nevzal v potaz její omluvu z účasti na nařízeném jednání a žádost o odročení jednání ze zdravotních důvodů, konkrétně z důvodu pokročilého těhotenství, a rozhodl o věci v její nepřítomnosti, aniž by se její omluvou zabýval, vycházel Nejvyšší správní soud z následující úvahy.

V souladu s ustanovením § 50 s. ř. s. může být jednání z důležitých důvodů odročeno. Posouzení uplatňovaných důvodů je plně v kompetenci soudu. Pokud soud vyhodnotí důvody pro odročení jednání jako nedostatečné, pak neúčast stěžovatelky nebrání projednání věci, pokud tato byla o nařízeném jednání řádně informována, takže soud by v souladu s ustanovením § 49 odst. 3 s. ř. s. mohl vést jednání v její nepřítomnosti.

Ze soudního spisu je zřejmé, že jednání bylo nařízeno na den 3. 7. 2006, na 9.30 hod., v 9.48 hod. bylo jednání po krátkém čekání zahájeno. V protokolu o jednání, založeném na č. 1. 16 soudního spisu, je uvedeno, že omluva ani žádost o odročení ze strany stěžovatelky podány nebyly. Jelikož byla stěžovatelka řádně obeslána (č. 1. 15 soudního spisu), soud přistoupil

k jednání a věc rozhodl v nepřítomnosti stěžovatelky, pouze za účasti zástupce odvolacího orgánu.

Nejvyšší správní soud však ze spisu zjistil, že omluva se žádostí o odročení jednání soudu doručena byla, a to osobně, na podatelnu krajského soudu, a to v den nařízeného jednání, tj. 3. 7. 2006. Časový údaj podání žádosti o odročení není dle otisku razítka podatelny krajského soudu uveden. Z poznámky učiněné rukou soudce na č. 1. 17 soudního spisu, na kterém je příslušná omluva ve spise zažurnalizována, vyplývá, že omluva byla soudci doručena dne 4. 7. 2006 ráno s poštou. Jakkoliv zde vzniká pochybnost o tom, kdy, pokud jde o časový údaj, se soud o žádosti o odročení jednání dozvěděl, zda se tak stalo před jednáním, nebo až po něm, je zřejmé, že stěžovatelka předvolání soudu k jednání neignorovala, naopak žádala o jeho odročení a to z důvodu blížícího se termínu porodu. Stěžovatelka tvrdí, že o odročení požádala ještě před jednáním, časový údaj, kdy tak učinila, však nelze blíže zjistit. Nejvyšší správní soud v této souvislosti považuje za vhodné uvést, že ačkoliv je nepochybné, že stěžovatelka o svém těhotenství i předpokládaném termínu porodu věděla, a přesto doručila soudu svou omluvu z účasti na jednání až v tento den, nelze přehlédnout její pokročilé těhotenství a s tím spojené případné náhlé nevolnosti, jakož i krátkou dobu, kterou stěžovatelka k případné omluvě z tohoto jednání měla. Usnesení o nařízení jednání totiž bylo stěžovatelce doručeno v souladu s ustanovením § 50c odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném pro projednávanou věc, ve spojení s ustanovením § 42 odst. 5 s. ř. s., až dne 26. 6. 2006, přičemž termín jednání byl stanoven na 3. 7. 2006, takže nebyla dodržena lhůta stanovená v § 49 odst. 1 s. ř. s., dle kterého k projednání věci samé nařídí předseda senátu jednání a předvolá k němu účastníky tak, aby měli k přípravě alespoň deset pracovních dnů.

S ohledem na skutečnost, že v posuzovaném případě nebyly důvody stěžovatelky pro odročení jednání žádným způsobem posouzeny, soud navíc konstatoval, že stěžovatelka obsílku k jednání zcela ignorovala, ačkoliv ze spisového materiálu je zřejmé, že tomu tak není, přičemž časový údaj podání stěžovatelky nelze spolehlivě zjistit, Nejvyšší správní soud této námitce stěžovatelky přisvědčil. Zdejší soud stojí setrvale na názoru, že v pochybnostech má být rozhodováno ve prospěch stěžovatele a považuje postup krajského soudu vzhledem k výše uvedeným okolnostem za postup zatížený vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a to tím spíše, že zvolený postup mohl v daném případě ve svém důsledku zkrátit právo stěžovatelky na soudní ochranu a na přístup k soudu, který je garantován čl. 36 Ústavy. V tomto smyslu se k této otázce již vyjádřil také Ústavní soud např. ve svém nálezu ze dne 5. 9. 2000, sp. zn. I. ÚS 136/99. Konstatoval v něm, že *„možnost odročit jednání upravuje ustanovení § 119 občanského soudního řádu, podle něhož může být jednání odročeno jen z důležitých důvodů, které musí být sděleny. Ústavní soud si je vědom, že posouzení uplatňovaných důvodů k odročení jednání je plně v kompetenci soudu, který ve věci jedná. Soud však má přitom zvážit závažnost důvodů k odročení. V každém případě musí mít na zřeteli práva účastníků řízení, k nimž nepochybně patří právo na projednání věci v jejich přítomnosti nebo v přítomnosti jejich zvoleného právního zástupce... jednání má být soudem odročeno tím spíše, jsou-li soudu předem známy závažné důvody neúčasti právní zástupkyně navrhovatelů. Argumentaci soudu, že jednání nemuselo být s ohledem na ustanovení § 214 odst. 2 písm. e) občanského soudního řádu vůbec nařizováno, není možné přijmout s ohledem na to, že je na zvážení soudu, zda i v takovém případě jednání nařídí. V daném případě však jednání před odvolacím soudem nařizováno bylo a projednávaly se na něm otázky rozhodné pro další postup v řízení. Jestliže tedy soud dle vlastního zvážení dospěl k závěru, že je nutné nařídít jednání ve věci, bylo na místě v něm postupovat s ohledem na ústavně zaručená práva navrhovatelů...“*

Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud k námitce stěžovatelky týkající se průtahů řízení uvádí, že v souladu s § 54 odst. 2 a 3 s. ř. s. musí být rozsudek vyhotoven

nejpozději do jednoho měsíce od jeho vyhlášení a soud je povinen učinit potřebná opatření k doručení stejnopisu rozsudku účastníkům řízení do vlastních rukou. Tuto lhůtu může předseda soudu ze závažných důvodů prodloužit, nejvýše však o dva měsíce. Otázky plynulosti řízení patří do kompetence předsedy příslušného soudu. Nejvyšší správní soud však konstatuje, že samotná doba od vyhlášení rozsudku do jeho písemného vyhotovení nemohla mít na zákonnost napadeného rozsudku vliv, jakkoli případné průtahy v řízení jsou obecně nežádoucím jevem.

Z důvodů výše uvedených Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V tomto řízení je krajský soud v souladu s ust. § 110 odst. 3 s. ř. s. vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 2 s. ř. s. krajský soud v novém rozhodnutí.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. ledna 2008

JUDr. Radan Malík
předseda senátu